

המקנא פרק ראשון סוטה

בר א"מ פ"י מהלכות
גירושין הלכה כד
סמך עשין נ' עוש"ע ח"ע
סיומן קוט ספ"ה:
בה ב' מ"י פ"ח מהל'
אסורי ביאה ה"ח
[ופ"כ"ד מהל' אשוח ה'ל'
ו] סמך לאין קלף ועשין
מה עוש"ע ח"ע סמ"ו ו
ספ"ק יא:
בו ג' מ"י פ"ח מהלכות
מדות הלכה טו:
בו ד' מ"י פ"ג מהל'
סוטה הלכה כג:

תום' שאנץ (המשך)
הה"ח מהל' משנה ראשונה
הה"ח מהל' בראשונה ה"ח
אומרים ג' נשים יוצאות
ונטלות בחובה האומרת
טמאה אני ומשני א"ד
יהודה א"ד בן אפילו
תימא כמשנה אחרונה
ושאני הכא דאיכא רגלים
לדבר. ושמע"ד פ"ח מהני
דקאמר ברכות בחובה
יוצאה לא אחיא כמשנה
ראשונה והה"ח אמר
בנוטלת בחובה ומשני ר'
בן אפי' תימא כמשנה
אחרונה דקאמר הה"ח
דאינה אסורה לאכול
בתרומה ואם תיקשי
מכלות דקאמר דאסורה
לאכול בתרומה שאני הה"ח
דרגלים יש לדבר שהרי
קנא לה ונתתה. ע"ל
דהא דקאמר הה"ח דמותרת
לאכול בתרומה היינו לרב
ששת תרומות דמיירי
באונסין דאשת כהן דלא
שיחוי אבל הכא מיירי
ברצון דכיון שקנא לה
ונתתה אי"כ נבעלת ברכון
ומ"ה אמרי' דאסורה
לאכול בתרומה. ושבע"ה
בא עליה בדרך פ"י שוב
אין המים בודקין אותה
כדאמרי' ונקח האיש מעון
שלא בא עליה לאחר
שנאסרה לו האשה ההיא
תשא את עונה אין האיש
מנוקה מעון אין המים
בודקין את אשתו: גמ'
ואנה' לן עינין ממתני'
סוטה שיש לה עדים
במדינת הים אין המים
בודקין אותה דאמר קרא
ועד אין בה ואע"ג דדרשי'
לעיל דעד א' נאמן בסוטה
ולטוטה ודאית שלא תשעה
עוד מ"מ אין המקרא יוצא
מידי פשוט. ודרשי' ליה
נמי הכי ועד אין בה הוא
דאמר וכל הפרשה היא
בה עד אין המים בודקין
אותה ואנה' לן עינין
ממתני' הביא לנו רביה
לדבריה ממתני' ואע"ג
דהביא מן המקרא מ"מ
קריא את רביה לן כן דהא
דרשינה לעיל לטוטה
דאית ויש בה עד אחד
לפנינו ולפנינו שלא תשעה
ל"ה. אילימא מקמי
התשעה וזונה היא פ"ה
פשוט דאסורה בתרומה
דהא תני' לא האומרת
טמאה אני ולא נהירא
דא"כ הו"ל למפרך הא תנא
ליה ברישא. אלא ג"ל וזנה
היא וק"ל דזונה אסורה
לאכול בתרומה כיון
שנבעלה בעלה וזנה
כדאמר' בפ"י ויחסי' תנא
אלמנה ונדרשה חללה
וזנה בזמן שהן סודר חייב
עד כל אחת ואחת וקאמר
דהא תנא אית ליה איסור
מוסיף אבל איפכא כמו
זונה וחללה ונדרשה
ואלמנה אינו חייב אלא
אחת דאין כאן איסור
מוסיף ואמאי לא כיון
דאינה מותרת לאכול
בתרומה אלא ש"מ
בדאסורה. ה"נ אמרי' לקמן
פ"י כשם תרומה נמי לא
תיבעי שהרי עשאה ספק
וה"נ אמרי' בפרק החולין:

מי קא רמינ עליה בעל ברחיה. הכא הוה מצי למיפרך דפרקי
לכופר דאמר אלף מעתה נשאת לאחר ומת בלא בנים לא תתיבס
דלא נסמיה לצימיה: **אשת כהן שנאנסה**. וא"ת אמאי לא תני
לה צפרק יש מותרות (יבמות דף פד.) גזי אסורות לבעליהן ומותרות
ליבמיהן יש לומר להאן דלאמר צפרק
לאוין וזו מחייבי לאוין דלאמר צפרק
הצא על יבמתו (פס דף טו:) הכל
היו צכלל אחרי אשר הוטמאה וגו'
והכי מתוך ההם דפרקי מפלוג דלא
אכל יש לתמוה אמאי לא פריך ההא
ישראל נשאת כשרה ונעשה פלוג דלא
יש לו אח כשר דדמי למתני' מאי
היו ליה לתרושטי:
האומרת טמאה אני ד'.
אי קשיא בשליש מס'
נדרים (דף טו:) דפליגי רבה ורב ששת
באומרת טמאה אני לך דרב ששת
אומר אוכלת בתרומה וכו' תריך
דהכא מיירי אחר קנינו וסתמי' דרגלים
לדבר אפילו רב ששת מודה והכי
מפרש לה צירושלמי:
ושבא' לה עדים ואמר שנתמאה.
מספיקא לרבי אי דוקא
נקט עדים שנים אכל עד אחד לא
מהימן דמוקמינן ליה בגמרא דמיירי
לאחר ששתה דדוקא קודם ששתה
דאמרינה מורה לעד אחד ורב ששת
דאמר בגמרא סוטה שיש לה עדים
צמדינת הים דאין המים צודקין
אותה דוקא עדים נקט ולא עד א'
או דילמא כיון דהאמינה מורה לעד
אחד אחר קנינו וסמיה ליה מילוק
צין אחד לשנים מיהו מסתבדא דה"ה
לעד אחד כדעולא דאמר צפרק (ו)
מי (א) שאלר (לקמן דף לא:) כל מקום
שהאמינה מורה עד אחד הרי כאן
שנים: **אם אתה אומר זכות תולא**
מדחה אתה את המים. וא"ת לרב
ששת דאמר צין לרבי צין לרבנן
מתנוונה א"כ אהיכל קאי ר"ש דאמר
מדחה אתה והלא יראו דמתנוונת
והלא יוכלו להוציא שם רע על
הטעמיה ששתו כשלא יתנוונו יש לומר
הנשים העומדות משום ייסור ולא
יהא ניכר לאלתר כשעומדת צעורה
נמנוונה ויציאו שם רע (ו) והצועל
יגיד להם שקלקל עמה ולא ידעי שזו
מתנוונת אי נמי לא יתלו נווניהו צמים
המרים וכן היא לא תמלה צמים
המרים אלף בחולי אחר:
כי

מי קא רמינ עליה. למינסבה צעל כרחיה דאילו ליבס אמרינן ליה
מזות יבוס קודמת למזות חליה אכל כהא אסור למימר ליה וממילא
אשמועינן קרא דאסור ליבוסה דלא שייך צה יבוס והו"ל כאלהא
שלא צמקוס מזוה: **הפסוק קראו אחר.** למי שנושאה ואת אמרת
תמיבס ותמרי עליה צעל כרחיה:
נישאת לאחר. שגרסה ראשון שמאל
צה ערות דבר וינסת כו' לא תמיבס
דהשתא נמי אחר הוא ואין (ו) צן וזוג
של ראשון אס' ישאלה וקרמית (ו) לזה
עליה צמזות יבוס: גזיה דהאי. אחר
אחיו של זה: צס עוב הוא קיימא.
ואיכא למימר הדרה זה ואין קרוי
אחר אלף הנושאה מתוך האלמנות או
גירושין על מי שקלקלה תחתיו: **רצא**
אמר. האי דקמני מתנינן ולא
מתיבצמט ק"ו דאס' נאסרת צסתירה
זו צמותר לה צבעלה שהיה מותר
לה ונתקלקלו עכשיו הנישואין ליאסר
עליו: **באסור לה.** דהיינו יבמה שהיא
אסור לה צמיי צבעלה לא כל שכן
שנאסרה נשואי הראשון שלא להתיבס
מכא אותן הנישואין: **שקדש אס'**
האלמנה. שהיא אסורה עליו: לא
תמיבס. מכא ק"ו זה אס' נאסרה
כו'. ולקמן מפרש מאי נאסרה ומאי
אלף. הכי פריך אשת כהן שנאנסה
ונאסרה עליו דאשת כהן אסורה
אפילו צאונס אכל אשת ישראל
מותרת דכתיב (צמזדר ה) והיא לא
תנפסה הא תנפסה מותרת ומדכתיב
והיא מיעוטא הוא ומשמע דס'
אחרת שאפילו תנפסה אסורה:
לא לו אחיו. מאזיו והלא חלל שולל
וצמיו מן הגרסה ונתחלל מן הכהונה
ומותר צנשים תפסולות לכהונה
דכתיב צכהנים הנושאין פסולות
ולא יחלל זרעו (ויקרא כה) אלמא
זרעו חלל: **לא תמיבס.** מק"ו זה אס'
נאסרה צבעילה זו לבעלה שהיה מותר
לה ציבמה האסור לה צזוטה שעה
לא כ"ש שנאסרו עליו נישואי אחיו
שלא ציבמה מנח נשואין: **ליכא**
איסורא. ואילו הוא היתר גמור ואין
זה ק"ו. אכל ציבמה צרצון שהצעל
והיבס שוין צאיסור זה אס' היתה
תחתיו הו ק"ו שהרי תחתיו נישואין
הראשונים היא מוקקת ליבוס ואס'
על הצעל נתקלקלה ק"ו ליבוס:
מתני' ולאול כפרומה. א' אס' הוא
כהן. וצנעלה צא עליה בדרך.
דשוב אין המים צודקין אותה דלקמן
(דף כה.) ונקח האיש מעון צזמן שהאיש
מנוקה שלא צא עליה מאחר שנאסרה
עליו אז האשה היא משא את עונה
אין האיש מנוקה מעון אין המים
צודקין את אשתו: **גמ' ואנה' לן**
עינין. הביא לנו רביה לרדרי'
ממתני': **סוטה שיש לה עדים**
צמדינת הים. שראו שנתמאה מזה:
ועד אין צה. אע"ג דדרשינן לעיל

(א) [גטין 5:] (ב) [יבמות
יא:] (ג) [ש"ל מ"ד:] (ד) [קמין
ד"ה] (ה) [עין צימנות מל:
צמזר ד"ה כהא] (ו) [קמין
כ"ה] (ז) [ג"ו שס ור"ה
(ח) [צמזר:] (ט) [ש"ל
רבה:] (י) [ג"ו שס, צ"ל
ע"כ:] (יא) [צמזדר ה:]
(כ) [ג"ה אה] (כא) [ש"ל
צמזר מל:] (כב) [יבמות פד:
ד"ה] (כג) [ש"ל שקיעא:]

תורה אור השלם
1. וְשָׁבַת אִישׁ אֶת
שְׁבֻעַתוֹ וְרַע וְנִגְעָלָה מִתּוֹךְ
אִשְׁתּוֹ וְנִסְתַּרְתָּה וְהָיָה
נִסְתָּאָה וְעַד אֵין קָה וְהָיָה
לֹא נִסְתָּאָה:
במדבר ה יג

הגהות הב"ח
(א) גמ' שאין זה צן וזוג:
(ב) רש"י ד"ה נישאת וכו'
ואין זה צן וזוג: (ג) ד"ה
וזה היא וכו' דהא מנח
ליה. יצ"ע ע"פ הסוג' דף
מ"ד צמזר' המוס' ד"ה
הכא נמי: (ד) תוס' ד"ה
ושבא' וכו' כדעולא דאמר
כפ' האשה רבה כל
מקום: (ה) ד"ה אס' וכו'
כדעולא דרבי:

גליון הש"ס
גמ' אמר רב עקיבא הא
מילתא. יבמות דף ט
ע"ה: תוס' ד"ה אשת
כהן וכו'. אבל יש
לתמוה. עין יבמות פד
ע"ב מוס' ד"ה שיר:

הגהות מהר"ב
רנשבורג
[א] רש"י ד"ה אכלת
בתרומה לא אסורה אלא
מקדש. וכו' אס' כהן. ע"י
כפיוס ה"כ ועי' מוס' ע'
ד"ה טמאה וכו' וצמ'
עליו המכ"ו ומכין סוד
רש"י הו"ק:

תוספות שאנץ
בתנא' אלי אסורות לאכול
בתרומה. פ"י היא אשת
כהן האומרת טמאה אני לך
וה"ה דאסורה לבעלה
צודקתן אמרה טמאה אני
שכרתה וכו' וצמזדר וצמזר
ולא זמי להחייא דתנן וכו'
בתרא נדרים בראשונה
היו אומרים שלשה נשים
יוצאות ונטולות בתרומה
האומרת טמאה אני לך.
השמי' ביני לבין נטולה
אני מן היהודים חזון לומר
האומרת טמאה אני לך
תביא ראיה לדבריה ואינה
אסורה לבעלה דלמא נתנה
אשה באחר וכו' והכי
חיישינן דשמא ענינה נתנה
באחר. וי"ל דהיינו טעמא
דכחא איכא רגלים בדבר
שהרי קנא לה ונתתה
וליכא למיחש דשמא ענינה
נתנה באחר ומ"ה
כשאמרה טמאה אני
נאמנת אבל ה"ה
רגלים לדבר וכשאמרת
טמאה אני היא משכרת
ושמא ענינה נתנה באחר
ומהאי טעמא ניהא פסיר
הא דקאמר ה"ה בתר חייב
דאמרה טמאה אני אוכלת
בתרומה שלא תוציא לעז
על בניה והכא קמ"ל
דאסורה לאכול בתרומה
בכל ענין ומשמע בין שיש
להם בנים בין אין להם
אלא לאו משום דכאן
שהיא ספק סוטה ואיכא
רגלים לדבר שהרי קנא לה
ונתתה ויש בה חששא
בכך ולכן היא נאמנת
ואינה אוכלת בתרומה אבל